

ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ/CRIMINAL PROCEDURE/УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕСС

DOI: <https://doi.org/10.59546/18290744-2023.1-3-85>

ԱԶԱՏ ԲԱԳՐԱՏՅԱՆ
*«Նստիկանության կրթահամալիրի ակադեմիայի
օպերատիվ-հետախուզական գործունեության և
քրեագիտության ամբիոնի դասախոս,
նստիկանության մայոր,
իրավաբանական գիտությունների թեկնածու*

AZAT BAGRATYAN
*Lecturer at the Chair of Operative-Search Activity and
Criminology at the Police Academy of the Republic of Armenia,
Police Major,
Doctor of Law*

АЗАТ БАГРАТЯН
*Преподаватель кафедры оперативно-розыскной
деятельности и криминалистики
Академии образовательного комплекса полиции РА,
майор полиции,
кандидат юридических наук*

**ԱՐՏԱՎԱՐՈՒԹԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՎԵՐԱԾՎԵԼՈՒ
ՕՊԵՐԱՏԻՎ-ՀԵՏԱԽՈՒԶԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ**

**THE PROSPECTS OF TRANSFORMING OPERATIVE-SEARCH ACTIVITY
RESULTS INTO EXTRA-PROCEDURAL DOCUMENTS**

**ПЕРСПЕКТИВЫ ПРЕОБРАЗОВАНИЯ РЕЗУЛЬТАТОВ
ОПЕРАТИВНО-РОЗЫСКНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ВО
ВНЕПРОЦЕССУАЛЬНЫЕ ДОКУМЕНТЫ**

Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության արդյունքները կարևոր նշանակություն ունեն հանցավորության դեմ պայքարի գործում: Դրանք կիրառվում են հենց օպերատիվ-հետախուզական գործունեության ոլորտում և հիմք են մեկ այլ օպերատիվ-հետախուզական

միջոցառման անցկացման համար: Սակայն հաճախ այդ արդյունքներն օգտագործվում են քրեադատավարական ոլորտում: Իրավաբանական գրականության մեջ այս հաշվով առկա են տարբեր մոտեցումներ: Այսպես, հեղինակների մի մասն առաջարկում է օպերատիվ-հետախուզական գործունեության արդյունքներն ուղղակիորեն օգտագործել որպես ապացույց՝ որոշակի վերապահումներով կամ առանց դրանց¹: Տեսակետներ են արտահայտվում այդ արդյունքները փոխակերպելու և ապացույցների վերածելու² կամ որպես ապացույցներ քրեադատավարական օրենսգրքում ներառելու մասին³:

Նախկին տեսքով «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքն օպերատիվ-հետախուզական գործունեության արդյունքները ճանաչում էր ապացույցներ, բացառությամբ օպերատիվ հարցման, օպերատիվ տեղեկությունների ձեռք բերման, իրերի և փաստաթղթերի հետազոտման և անձի նույնացման արդյունքներից: Այս օրենքն ինքնին լուծում էր այդ հարցը՝ չունենալով այդ լիազորությունները և հակասելով դատավարական նորմերին: ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի ընդունումը դրական ազդեցություն գործեց օպերատիվ-հետախուզական համակարգի վրա և որոշակիորեն կարգավորեց իրավիճակը՝ դուրս մղելով օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների արդյունքները որպես ապացույց սահմանող նորմ⁴: Բայց քրեադատավարական օրենքն ամբողջությամբ չկանոնակարգեց այդ հարցերը, իսկ դրանց մի մասով հակասություններն էլ ավելի սրվեցին: Մի կողմից օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումները չեն պահանջում դատարանի որոշումը և օպերատիվ-հետախուզական գործունեության արդյունքները միանշանակորեն ապացույց չեն⁵, մյուս կողմից օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումներն անցկացվում են դատարանի որոշմամբ և դրանց արդյունքները դիտարկվում որպես ապացույցներ⁶:

Ըստ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 96-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ քրեական վարույթի շրջանակից դուրս դատարանի թույլտվությամբ իրականացված օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների արդյունքները կարող են ճանաչվել արտավարությամբ

¹ Տե՛ս *Азаров В.А.*, Уголовно-процессуальные и оперативно-розыскные средства достижения цели раскрытия преступлений // Государство и право, 1997, № 10, էջ 4. *Безлепкин Б.Т.*, Проблемы уголовно-процессуального доказывания // Советское государство и право, 1991, № 8, էջ 101. *Бозров В.М.*, Результатам оперативно-розыскной деятельности – статус доказательств в уголовном процессе // Российская юстиция, 2004, № 4, էջ 4. *Поляков М.П.*, Уголовно-процессуальная интерпретация результатов оперативно-розыскной деятельности, Н. Новгород: Нижегородская правовая академия, 2001, էջ 54-55, 180:

² Տե՛ս *Белкин А.Р.*, УПК РФ: нужны ли перемены? М.: Норма – Инфра-М, 2013, էջ 283. *Доля Е.А.*, Использование в доказывании результатов оперативно-розыскной деятельности. М.: Спарк, 1996, էջ 56-63, 70-77. *Зажицкий В.И.*, Оперативно-розыскная деятельность и уголовное судопроизводство // Российская юстиция, 2001, № 3, էջ 45-47. *Петрухин И.Л.*, Теоретические основы реформы уголовного процесса в России. Ч. 1. М.: Проспект, 2004, էջ 168. Комментарий к Федеральному закону «Об оперативно-розыскной деятельности» / отв. ред. А.Ю. Шумилов. М., 1997, էջ 120:

³ Տե՛ս *Зникин В.К.*, Научные основы оперативно-розыскного обеспечения раскрытия и расследования преступлений: автореф. дис. ... докт. юрид. наук. Н. Новгород, 2006, с. 23, 39. *Гущин А.Н.*, *Громов Н.А.*, *Царева Н.П.*, Оперативно-розыскная деятельность: совершенствование форм вхождения ее результатов в уголовный процесс: учеб.-практ. пособие. М.: Изд. Шумилова И. И., 2003, с. 65–66, 93–96. *Лупинская П.А.*, Основания и порядок принятия решений о недопустимости доказательств // Российская юстиция. 1994. № 11. с. 3. *Шейфер С.А.*, Использование непроцессуальных познавательных мероприятий в доказывании по уголовным делам // Государство и право, 1997, № 9, с. 60–63:

⁴ Տե՛ս 2022 թվականի հուլիսի 1-ին ուժի մեջ մտած «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին № ՀՕ-154-Ն ՀՀ օրենքի 28-րդ հոդվածը:

⁵ Տե՛ս համապատասխանաբար ՀՀ քրեական դատավարության 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 40-րդ կետը, 86-րդ հոդվածի 2-րդ մասը:

⁶ Տե՛ս ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 96-րդ հոդվածի 3-րդ մասը, 97-րդ հոդվածի 10-րդ մասը:

փաստաթղթեր և կցվել վարույթի նյութերին միայն հանցանքը կանխելու, խափանելու կամ անձին հանցանքի կատարման պահին կամ դրանից անմիջապես հետո բացահայտելու համար: Քրեադատավարական այս նորմը հնարավորություն է տալիս արտավարության փաստաթղթերի տեսանկյունից դիտարկել օպերատիվ-հետախուզական գործունեության այն արդյունքները, որոնք ամրագրում են անձանց գործողությունները հանցագործության նախապատրաստության և հանցափորձի փուլերում կամ կատարելուց անմիջապես հետո: Ըստ այդմ՝ օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումները պետք է մեկնարկեն նախքան հանցագործությունն ավարտին հասցնելը, մինչդեռ օպերատիվ-հետախուզական նորմի ուժով դատարանի թույլտվությունը պահանջող օպերատիվ-հետախուզական մի շարք միջոցառումներ անցկացվում են միմիայն հանցագործության ավարտից հետո: Այսպես, «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ ներքին դիտում, նամակագրության և այլ ոչ թվային հաղորդակցության վերահսկում, թվային, այդ թվում՝ հեռախոսային հաղորդակցության վերահսկում, ֆինանսական գործարքների վերահսկում օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումներն անցկացվում են միայն այն դեպքերում, երբ առկա են հիմքեր կասկածելու, որ անձն արդեն կատարել է ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործություն: Այստեղ ոչ մի ակնարկ չկա հանցավոր ոտնձգությունը կանխելու, խափանելու կամ անձին հանցանքի կատարման պահին կամ անմիջապես դրանից հետո բացահայտելու մասին: Խոսքը, ըստ էության, վերաբերում է ավարտված, այլ ոչ թե նախապատրաստվող կամ կատարվող հանցավոր ոտնձգությանը: Օրենսդրական այս սահմանումից ուղղակիորեն հետևում է, որ նշված միջոցառումներն ընդհանրապես արգելվում է անցկացնել հանցագործությունը կանխելու կամ խափանելու համար, բնականաբար, դրանց արդյունքներն էլ չունեն արտավարության փաստաթղթի վերաձվելու հնարավորություն:

Հանցագործությունն ավարտված լինելու պահանջը չի տարածվում կաշառք ստանալու կամ կաշառք տալու նմանակման և դատարանի թույլտվությամբ անցկացվող արտաքին դիտման վրա: Դրանց արդյունքները կարող են համապատասխանել դատավարական պահանջներին և ճանաչվել արտավարության փաստաթուղթ: Կաշառք ստանալու կամ կաշառք տալու նմանակման սահմաններում որպես կանոն իրականացվում են արտաքին դիտում և ներքին դիտում՝ տեսաձայնագրման միջոցով կաշառքի առարկայի փոխանցման ընթացքը վերահսկելու համար: Այս տեսանկյունից խոչընդոտներ կարող են առաջանալ ներքին դիտում կազմակերպելիս, քանի որ առկա են միմյանց բացառող հանգամանքներ՝ մի կողմից պետք է անցկացնել ներքին դիտումը, մյուս կողմից նման հնարավորություն ընձեռնվում է հանցագործության արդեն կատարված լինելու դեպքում: Այսպիսով, որպես արտավարության փաստաթուղթ կարող են ճանաչվել ընդամենն արտաքին դիտման արդյունքները, այդ թվում՝ կաշառք ստանալու կամ կաշառք տալու նմանակում օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման սահմաններում:

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրքը տարածություն է ստեղծում օպերատիվ-հետախուզական գործունեության արդյունքների գործածման համար: Իրավական նորմերի համապատասխանեցմանն ուղղված հետագա աշխատանքը պետք է ծավալվի օպերատիվ-հետախուզական օրենքում: Սակայն խնդիրը ոչ միայն համակարգերի հակասություններն են, այլև օպերատիվ-հետախուզական գործունեության էությունից չբխող կարգավորումն է: Այս ամենը կարելի էր ընդունել որպես տեխնիկական բացթողման հետևանք, եթե չլիներ «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին № ՀՕ-154-Ն ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի 4-րդ մասը: Ըստ այդմ՝ ներքին դի-

տում, նամակագրության և այլ ոչ թվային հաղորդակցության վերահսկում, թվային, այդ թվում՝ հեռախոսային հաղորդակցության վերահսկում, ֆինանսական գործարքների վերահսկում օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների անցկացումը տարածվեց միայն կատարված հանցագործությունների վրա: Սակայն արդյո՞ք ճիշտ է նշված միջոցառումները կազմակերպել միայն հանցագործության ավարտից հետո՝ անտեսելով գործողությունների ամրագրման այդքան նպաստավոր ժամանակահատվածը: Հանցագործությունից հետո այս միջոցառումներն արդարացված են լատենտային բնույթի արարքների պարագայում, որոնց կապակցությամբ մինչ այդ վարույթ չի նախաձեռնվել: Եվ եթե արտավարության փաստաթղթերի համատեքստում ընկալվում են դատարանի որոշմամբ վարույթից դուրս իրականացվող օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների արդյունքները, ապա դրա շրջանակներում կատարվում են համանուն գաղտնի քննչական գործողություններ: Սա նկատի ունենալով՝ օպերատիվ-հետախուզական գործունեության կարողություններն էլ ավելի պետք է կարևորվեն հանցագործությունների կանխարգելման գործում, այնինչ տեղի է ունենում ճիշտ հակառակը:

Առհասարակ օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումներն առավել արդյունավետ են նախքան քրեական վարույթ նախաձեռնելը, ինչը հաստատում են նաև քրեական գործերի նյութերը: Օրինակ՝ Երևան քաղաքի ընդհանուր իրավասության դատարանի որոշմամբ 2020 թվականի մարտի 14-ից մինչև մարտի 23-ը կազմակերպվել է «Ներքին դիտում» օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումը, որին 2020 թվականի մարտի 31-ին հաջորդել է քրեական գործի հարուցումը⁷: Թիվ 58207019 քրեական գործի հարուցմանը նույնպես նախորդել են արտաքին դիտում, ներքին դիտում և հեռախոսային խոսակցությունների վերահսկում օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումները⁸: Այս ամենը հաշվի առնելով՝ «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքը պետք է փոփոխել՝ ներքին դիտման, նամակագրության և այլ ոչ թվային հաղորդակցության վերահսկման, թվային, այդ թվում՝ հեռախոսային հաղորդակցության վերահսկման և ֆինանսական գործարքների վերահսկման անցկացումը տարածելով նախապատրաստվող, կատարվող և կատարված ծանր և առանձնապես ծանր հանցագործությունների վրա:

Օպերատիվ-հետախուզական օրենքն անընդհատ լրամշակվում է, սակայն դրա հետ մեկտեղ, ցավոք, տարածված են, մեղմ ասած, բացթողումները, որոնք երբեմն զարմանք են առաջացնում: Օրինակ, համաձայն «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 7-րդ մասի՝ ՀՀ հակակոռուպցիոն կոմիտեն կարող է անցկացնել օպերատիվ-հետախուզական բոլոր միջոցառումները, մինչդեռ նույն օրենքի 31-րդ հոդվածի 3-րդ մասի ուժով այն զրկված է նամակագրության և այլ ոչ թվային հաղորդակցության վերահսկման անցկացման իրավունքից: Ընդհանրապես չի կանոնակարգվում միջազգային նամակագրության ոլորտը: Կամ, ինչպես արձանագրեցինք, դատարանի թույլտվությունը պահանջող օպերատիվ-հետախուզական որոշ միջոցառումներ անցկացվում են ծանր կամ առանձնապես ծանր ավարտված հանցագործության դեպքում, սակայն, ըստ «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածի 2.1 մասի, թվային, այդ թվում՝ հեռախոսային հաղորդակցության վերահսկում օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման նպատակն է կանխել, խափանել կան բացահայտել հանցագործությունները:

Քրեական դատավարության ոլորտում օպերատիվ-հետախուզական գործունեության արդյունքների օգտագործման վրա ներգործություն կարող է ունենալ նաև հետևյալ նորմը:

⁷ Տե՛ս http://www.datalex.am/?app=AppCaseSearch&case_id=3349552228627453:

⁸ Տե՛ս http://www.datalex.am/?app=AppCaseSearch&case_id=16325548649303797:

Ըստ «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 38-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ եթե այն անձի վերաբերյալ, որի նկատմամբ իրականացվում է օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումը, ձեռք են բերվում տվյալներ, որոնք նախատեսված չէին միջոցառումն անցկացնելու մասին որոշմամբ, ապա դրանք օգտագործման ենթակա չեն, բացառությամբ հետևյալ պայմանների միաժամանակյա առկայության պարագայում՝

1. օպերատիվ-հետախուզական մարմինները գործել են բարեխղճորեն,
2. արդյունքները պարունակում են ծանր, առանձնապես ծանր հանցագործության կամ դրա նախապատրաստման, ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման գործընթաց սկսելու կամ առկա վարույթին առերևույթ առնչվող տվյալներ,
3. այդ տվյալների ձեռքբերման համար թույլատրվում է իրականացված օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման անցկացումը:

Նմանօրինակ բովանդակությամբ դրույթն իր արտահայտությունն է գտել նաև ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքում՝ գաղտնի քննչական գործողությունների առնչությամբ⁹:

Բարեխղճորեն գործելու եզրույթը գնահատողական կատեգորիա է: Այս տեսանկյունից օպերատիվ-հետախուզական օրենքը չի բացահայտում հասկացության բովանդակությունը: Ըստ ամենայնի, նկատի է առնվում այն, որ օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումներն անցկացնելիս անհրաժեշտ է պահպանել նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջները: Օրինականության սկզբունքը վերաբերում է օպերատիվ-հետախուզական համակարգին ընդհանուր առմամբ, ուստի անորոշություն ստեղծող լրացուցիչ ամրագրման անհրաժեշտություն բնավ չկա:

Վերը նշված նորմի համաձայն՝ ոչ մեծ և միջին ծանրության հանցագործությունների վերաբերյալ արդյունքները չեն օգտագործվում: Միանշանակ այս պայմանն արդիական է օպերատիվ-հետախուզական այն միջոցառումների համար, որոնք անցկացվում են միայն ծանր և առանձնապես ծանր հանցագործությունների պարագայում: Օրինակ, եթե ներքին դիտմամբ տեղեկություններ ստացվեն ոչ մեծ կամ միջին ծանրության հանցագործության մասին, ապա դա կհակասի ներքին դիտում օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման անցկացման կանոններին: Մինչդեռ օպերատիվ-հետախուզական որոշ միջոցառումների մասով այդ պահանջը չի գործում, հետևաբար, ինչու այն պետք է կիրառել օպերատիվ-հետախուզական միջոցառմամբ չնախատեսված արդյունքների համար: Մասնավորապես, օպերատիվ հարցման ընթացքում տեղեկություններ են ստացվում միջին ծանրության ուրիշ հանցագործության մասին: Անշուշտ, ոչ մեծ և միջին ծանրության հանցագործությունների մասին օպերատիվ-հետախուզական գործունեության արդյունքները չեն վերափոխվում արտավարության փաստաթղթերի¹⁰, բայց անհրաժեշտ կարգավորումներ նախատեսելու դեպքում դրանք կարող են օգտագործվել քրեադատավարական այլ ուղղություններով կամ օպերատիվ-հետախուզական գործունեության ընթացքում: «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 38-րդ հոդվածի 3-րդ մասն արդեն տալիս է անհրաժեշտ լուծում՝ ստացված նման կարգի տվյալները կարող են օգտագործվել, եթե դրանց ձեռքբերման համար թույլատրվում է անցկացված օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման իրականացումը: Այս ամենի հիմքով, կարծում եմ, պետք չէ առանձնացնել հանցագործության տեսակները, քանի որ դրանց հատկանիշներն արդեն իսկ բավարար են օպերատիվ եղանակով ստացված տվյալների օգտագործման համար՝ հատկապես հաշվի առնելով ապօրինի ծագում ունեցող գույքի բռնագանձման առնչու-

⁹ Տե՛ս ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 243-րդ հոդվածի 1-ին մասը:

¹⁰ Տե՛ս ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 97-րդ հոդվածի 10-րդ մասը:

թյամբ քաղաքացիական վարույթ ծավալելու գործոնը: Միաժամանակ նկատենք, որ նշված նորմում հիշատակվում է միայն առանձնապես ծանր հանցագործության նախապատրաստությունը՝ համենայնդեպս դա հետևում է հոդվածի ձևակերպումից: Արդյո՞ք օրենսդիրը ցանկացել է արտահայտել այս գաղափարը, թե այն տեխնիկական անճշտություն է:

Տարակուսանք է առաջացնում «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 38-րդ հոդվածի 3-րդ մասի այն դրույթը, ըստ որի՝ օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումը կարող է իրականացվել միայն կոնկրետ անձի վերաբերյալ տվյալներ ձեռք բերելու համար: Ստացվում է, որ օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումը չի անցկացվում հանցակիցներին պարզելու համար՝ նույնիսկ միջնորդությամբ և որոշմամբ նախատեսվելու դեպքում: Հաճախ օպերատիվ-հետախուզական միջոցառման նպատակն է բացահայտել հանցագործություն կատարողին: Օրենսդրական այս ամրագրումը կարող է չափազանց բացասական հետևանքներ ունենալ օպերատիվ ճանապարհով ստացված արդյունքների հետագա գործածման, այդ թվում՝ արտավարության փաստաթղթեր ճանաչվելու ընթացքի վրա: Այս առումով ավելի ճիշտ է իրավական կարգավորումը կապել ոչ թե անձի, այլ այնպիսի տվյալների հետ, որոնք չի նախատեսվում ստանալ օպերատիվ-հետախուզական միջոցառմամբ: Նման մոտեցում կարելի է ցուցաբերել նաև ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքում, սակայն արձանագրենք, որ գաղտնի քննչական գործողությունները, որպես կանոն, պահանջում են դատարանի թույլտվությունը:

Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության արդյունքների օգտագործման համար բարենպաստ և ներդաշնակ միջավայր ստեղծելը բխում է ուսումնասիրվող համակարգերի շահերից, ուստի անճշտությունները և անհամապատասխանությունները պետք է բացառել ինչպես «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքում, այնպես էլ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքում:

Annotation. This academic article is dedicated to the characteristics of the application of the operative-search activities in the field of criminal procedures. In particular, it studies the possibilities of transforming operative-search activity results into extra-procedural documents. This article illustrates the contradictions, which exist not only between the systems, but also in the domain of the legislative regulation of operative-search activity. Certain suggestions are being made in order to exclude omissions and to create a favorable environment for the application of operative-search activity results.

Аннотация. Научная статья посвящена изучению особенностей использования результатов оперативно-розыскной деятельности в сфере производства по уголовным делам. В частности, рассматриваются возможные пути преобразования результатов оперативно-розыскной деятельности во внепроцессуальные документы. В ходе исследования были выявлены неточности и противоречия, существующие как между уголовно-процессуальными и оперативно-розыскными нормами, так и в пределах законодательного регулирования оперативно-розыскной деятельности. В этой связи предлагается исключить подобные упущения и создать благоприятную среду для использования результатов оперативно-розыскной деятельности.

Բանալի բառեր - օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն, օպերատիվ-հետախուզական միջոցառում, օպերատիվ-հետախուզական գործունեության արդյունքներ, արտավարության փաստաթղթեր:

Keywords: operative-search activity, operative-search measures, operative-search activity results, extra-procedural documents.

Ключевые слова: оперативно-розыскная деятельность, оперативно-розыскное мероприятие, результаты оперативно-розыскной деятельности, внепроцессуальные документы.

Բազրատյան Ա. - ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի ակադեմիայի օպերատիվ-հետախուզական գործունեության և քրեագիտության ամբիոնի դասախոս, ոստիկանության մայր, իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, էլ. հասցե՝ verdi2003@mail.ru:

Ներկայացվել է խմբագրություն 31.01.2023 թ., տրվել է գրախոսության 31.01.2023 թ., երաշխավորվել է ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի ուսումնամեթոդական և զարգացման վարչության պետ, ոստիկանության փոխգնդապետ, ի.գ.թ., դոցենտ Ա. Մնացականյանի կողմից, ընդունվել է տպագրության 19.04.2023 թ.: